

ВИКОРИСТАННЯ CHATGPT ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ)

У 2022-2023 роках у поле уваги різноманітних джерел інформації увійшли ChatGPT і можливості, які він надає.

ChatGPT – це чат-бот на основі штучного інтелекту, випущений у листопаді 2022 року [3]. Він є передовою мовною моделлю, розробленою OpenAI на основі архітектури GPT-3.5. Як найсучасніша модель машинного навчання, ChatGPT здатна генерувати відповіді, схожі на людські, на широкий спектр запитів, починаючи від простих запитань і до ведення складних діалогів.

ChatGPT розуміє природну мову та генерує зв'язні та контекстуально релевантні відповіді. Це стало можливим завдяки його широкомасштабному навчанню на величезній кількості текстових даних, що дозволило йому вивчати та моделювати закономірності людської мови.

ChatGPT має помітний і важливий потенціал для сфери вивчення мов. Наприклад, видавництво наукових журналів MDPI вже вирішило присвятити окремий випуск свого наукового видання темі використання ChatGPT під час вивчання мов, в тому числі на рівні закладів освіти [1].

Однак чат-бот має і недоліки, які потрібно враховувати під час використання. ChatGPT іноді надає неправдиву інформацію, вигадує відповіді, якщо їх не знає, і дає сумнівні поради [2]. З цього випливає, що для ефективного використання потрібно добре ознайомитись з чат-ботом і самостійно протестувати його в релевантній сфері знань. Також користувачеві бажано мати певні базові знання відносно запитів, які створюються, що необхідно для успішного виокремлення тих випадків, коли ChatGPT надав неправдиву інформацію.

Щодо використання ChatGPT саме для вивчення мов. Як згадувалось раніше, чат-бот став доступним лише нещодавно, тому комплексного підсумку всіх можливостей на даний момент не існує. Тим не менш, можемо виокремити деякі зі способів його задіяння у вивченні мов.

1. Звичайний діалог. Користувач, в тому числі і студенти на заняттях, можуть вступити у діалог на англійській мові з чат-ботом. Спектр тем є майже не обмеженим. Від повсякденного діалогу про здорове харчування і вибору продуктів і до надання ChatGPT образу персони з певними рисами особистості і подальшого створення вигаданої історії-оповідання, наприклад, у форматі рольової гри.

2. Відповіді на питання відносно правил граматики. Якщо користувачеві незрозуміло певне правило з граматики мови, котру він або вона вивчає, то ChatGPT може надати роз'яснення, в тому числі і на прикладах.

3. Перевірка і виправлення помилок в тексті. Користувач може скопіювати текст і попросити ChatGPT виправити в ньому різного характеру помилки, або допомогти його відредагувати.

4. Створення матеріалів для навчання та перевірки знань. Користувач, в тому числі викладач, може попросити ChatGPT згенерувати, наприклад, тести на перевірку знань з певної теми.

Приведені приклади використання ChatGPT демонструють його суттєвий потенціал для використання як викладачами, так і студентами. Обмеження створює новизна ChatGPT. З неї витікають такі проблеми як: недосконалість технології, недостатня вивченість можливостей використання, нерозуміння новими користувачами можливостей і обмежень чат-бота, що призводить до неефективних результатів. З описаних вище проблем можемо заключити необхідність проведення подальших наукових досліджень у цій області.

Література

1. Kiaer J., Lee J. *Special Issue "Using ChatGPT in Language Learning"*. MDPI. 2023. URL: https://www.mdpi.com/journal/languages/special_issues/K1Z08ODH6V (дата звернення: 20.04.2023)

2. Krügel S., Ostermaier A., Uhl M. *ChatGPT's inconsistent moral advice influences users' judgment*. *Sci Rep*. 2023. Vol.13. № 4569. DOI: <https://doi.org/10.1038/s41598-023-31341-0>

3. Liebrez M. and others. *Generating scholarly content with ChatGPT: ethical challenges for medical publishing*. *The Lancet Digital Health*. 2023. Vol. 5. № 3. P. 105-106. DOI: [10.1016/S2589-7500\(23\)00019-5](https://doi.org/10.1016/S2589-7500(23)00019-5)

УДК 81'255.2:6

*Я.М. Базалій, викладач
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

БУРОВИЙ СЛЕНГ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ АСПЕКТІ

1. Термінологічні лексеми науково-технічного дискурсу, що репрезентують поняття тієї чи іншої спеціальної, професійної галузі науки або техніки, становлять одну з основних проблем перекладу з огляду на їхню семантичну неоднозначність, міжгалузеву та внутрішньогалузеву омонімію, відсутність перекладних відповідників (у випадку термінів-